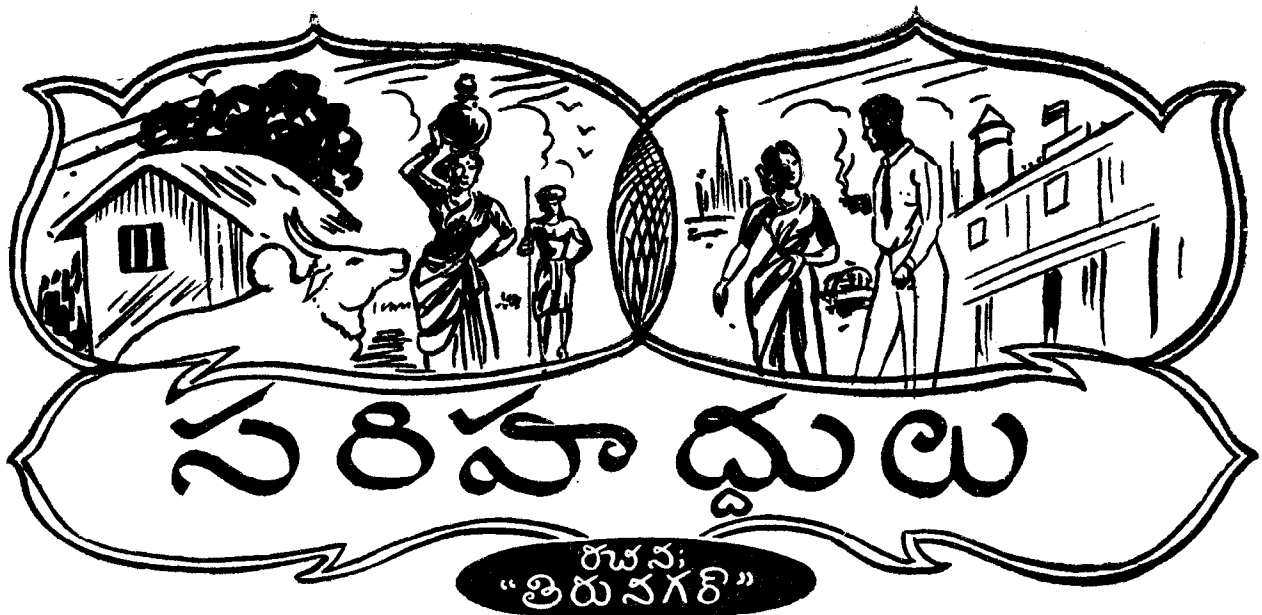

వయస్సు జీవితానికి వికలదృక్పథాన్ని
స్తుంది. అనుభవాలు జీవితానికి గుణ
పాతం నేర్పుతాయి. వయసుతోపాటు
అనుభవాలదండ పెరుగుతుంది.
దాంట్లోంచి మానవుడు తన విలువల
పథకాన్ని ఎన్నుకోవాలి.

అవేమనేది, ఒక వస్తువుని చూస్తూ,
దాంట్లో తనూ తాదాత్మ్యంపొంది లీనమై
పోయినప్పుడు, ఆ వస్తువులో గొప్ప
దనాన్ని అస్వాదిస్తున్నప్పుడూ కలుగు
తుంది. కవులు, గాయకులు, చిత్ర
కారులు, శిల్పులు-ప్రకృతిసౌందర్యంలో
లీనమైపోతారు. అప్రయత్నంగా వాళ్ల
లోంచి ఉన్నతభావాలు హిమాలయా
లోంచి, గంగానదిలా పారాయన్నమాట.

నా జీవితం ఓ అనుభవాలపుట్ట. అన్ని
టిని సృించుకుంటూ రాయకుండా
వుండటం నాకసాధ్యమై పోయింది.
మనుషులు తమకు తాము అర్థంకాకుం
డానే మిగిలిపోతారనేందుకు ఇదొక నిద
ర్శనం. మస్తిష్కం ఒక కోణంలోంచి
హృదయం ఇంకో కోణంలోంచి, తార్కి
కం, మరో కోణంలోంచి, భిన్నమైన
దారుల్లో పోతూవుంటాయి. వెటిమిద
మనకధికారముంది?

ప్రపంచంలో పుట్టటమంటే - కొన్ని
కోర్కెలు అప్రాణికున్నాయని అర్థం.
కోర్కెలులేకపోతే మానవజాతి నశించి
పోతుంది. సృష్టికచరిత్రవుండదు; ప్రపం
చం ప్రయాణం చెయ్యటం మాను
కుంటుంది; ఈ విజ్ఞానం. ఆర్థికశాస్త్రం,

నాగరికత, ఇటువంటివేవి కోర్కెలులేక
పోతే అసలు రూపాంది వుండేవికావు.
ఈ విషయాలు నావల్లనే మీరు తెలుసు
కోవలసిన అవసరంలేదు. పుట్టి
భూమీద పడ్డాక ఒక్కొక్కటే దానం
తటది ముసుగు తీసుకుని బయటపడి
కళ్లువిప్పతుంది. కాని ఒక్కటి మాత్రం
నిజం! కోరికలున్న ప్రతివారూ వాట్ని
గురించి కలలు కంటుంటారు కోర్కెలు
నెరవేరితే ఆనందం, సుఖం వుందను
కుంటారు. లేనివస్తువు కోసం, అందని
అందంకోసం, దూరానవున్న సుఖం
కోసం ఆశించడం మానవధర్మం. వాటిని
గురించి తియ్యటి కలలు కనడమూ
అంతా సహజమే! అపండని పచ్చికల
లోనే నిజమయిన ఆనందం వుందంటే
మన తార్కికజ్ఞానం తిరగబడవచ్చు.
ఒక్కొక్కరి తర్కం ఓడిపోయి జీవితానికి
సాగిలపడవచ్చు! అదే జీవితంలో అర్థం
కాని అవ్యక్తశక్తి. కొన్ని సత్యాలు మనకు
అబద్ధంగానూ, కొన్ని అబద్ధాలు మనకి
నిజంగానూ కన్పిస్తాయి.

ఇది మాత్రం నిజం! కోర్కెలు తీర
కుండా, దాచుకోవడంలో వున్న గొప్ప
తనం, ఆనందం, అవి నెరవేరటంతో-
గుట్టు బయటపడుతుంది. అనుకున్న
ప్రతి కోరికానెరవేరితే ఈసుదీర్ఘ జీవితం
విసుగేస్తుంది. ప్రపంచంలో తనింకా
ఎందుకు బ్రతకాలో అర్థంకాదు. ఉండ
బుద్ధి వెయ్యదు; ప్రయోజనమూలేదు.

జీవితం విమిటి? దీని అద్యంతాల
గుట్టు ఎక్కడుంది. ప్రపంచంలో ఇంత

విషాదం వుందా? మనిషి తనకుతాను
కల్పించు కుంటున్నాడా? సృష్టిలో
జన్మించడమే విషాదమనే నిద్రాంతాన్ని
నేనెప్పుకోను. అసలు విషాదం మనిషి
తనుతానుగా జీవించకుండా ఇంకోడుగా
జీవించాలనుకోవటంలో వుంది. అను
భవాలు జీవితానికి పాతం నేర్పుతాయి.
కాని ఈ అనుభవాల దండు తయారయి
మనిషి తానేక నిర్దిష్ట పథకాన్ని, తన
జీవితంలో సాధించిన సత్యాన్ని ప్రయో
గించ దలుచుకున్నప్పటికీ పయసు
సంపాతుంది. తనవతలి ఒడ్డున
వుంటాడు. మృత్యువు తలుపు కొడు
తుంది. తను శోధించిన సత్యం నిరుప
యోగంకాకూడదు. అప్పుడు జీవితం
విషాదాన్నించి తప్పించుకొంటుంది.

నేనొక పల్లెటూరివాణ్ణి. అందకూ,
అలా చెప్పకోడానికి నేను చాలా గర్వి
స్తున్నాను. అసలు నేను పుట్టడమే
అదృష్ట జాతకుడిగా వుంటానట. నేను
పుట్టకమునుపు మానాన్నకు రెండేకరాల
పాలమే వుండేవట. ఆయన ముండలు,
ముతాకోరకు అలవాటుపడి ఓ ఎకరం
భూమి అమ్మేశాడు; మా అమ్మని ఎప్పుడూ
కొడుతూ, తిడుతూవుండేవాడట. అమె
అబాధలు భరించలేక “నే బ్రతకడం
ఎందుకు? నాకుపిల్లా, పాపా? ఎవరు
న్నారని? నేనెవరి కోసం జీవించను?”
అనుకునేదిట. అంతలోనే కడుపున
పడ్డానట. “పుట్టిన తరువాత వాడు
మాత్రం ఏంసుఖపడతాడు?” అని ఎన్నో
సార్లు అత్తహత్య చేసుకోబోయిందట.

కాని అలా జరగలేదు. మాతృ హృదయం విచిత్రమైంది. నేనెవరో ఎలా వుంటానో అమెకు తెలీదు. కానీ అమె మాతృహృదయం ఈ అస్పష్టజీవితం అనురాగపూరితమైంది. శిశువు అందులో తనబిడ్డ అమ్మకు మనస్సొప్పలేదు. ఆ ప్రయత్నం విరమించుకొని ఆశాకిరణంతో క్రొత్తజీవితాన్ని ప్రారంభించింది. అమె ఆశలు అడియాశలు కాలేదు. నేను భూమ్మీదపడిన క్షణమహత్యం విమిటిగాని మా నాన్న పూర్తిగా మారిపోయాడట. ఇదివరకుమల్లే దూబరాగా ఖర్చుచెయ్యడం మానేశాడట. ముండల దగ్గరికి వెళ్ళటంగాని, త్రాగటంగాని ఇవేమీ లేవిప్పుడు అమ్మని ఆనాడు మొదలు కొట్టినేలేదట. అందుచేతనే నేనంటే అమెకు అమితమైనప్రేమ! “నా బంగారుతండ్రి అదృష్టజాతకుడు” అని అందరితో చెప్పకొని మురిసిపోయేదని యిప్పటికి చెప్పుతూవుంటారు. అమె ఏ మాతృ హృదయపు నిండుతో నన్ను “అదృష్టజాతకుడు మా చిట్టిబాబ”ని హృదయానికి హత్తుకుందో అనిండుదనం అలాగే నిలిచిపోయింది. మా నాన్న ఆ సంవత్సరమే ఆ రెకరాలు కట్టుబడికి తీసుకొని సాగుచేశాడట. పంట బ్రహ్మాండంగా పండింది. “ఇదంతా నాబంగారు కొండదే...” అంటూ అమ్మ నన్నింకో సారి హృదయానికి హత్తుకుందిట. నాన్నలో అప్పటివరకూ మరుగుపడిన వాత్సల్యం, బాధ్యత ఒక్కసారి ఉప్పొంగాయి గాబోలు “మానాన్న! చిట్టినాన్న” అంటూ అమ్మచేతిలోనించి నన్ను తీసుకొని ముద్దుపెట్టుకొని బుగ్గ గట్టిగా కొరిగాడట! నేను నవ్వానట!

నాకు అయిదు సంవత్సరాలొచ్చాయి. మహావైభవంగా ఆక్షరాభ్యాసంచేసి మా ఊళ్లో అప్పడే క్రొత్తగా పెట్టిన వీధి బళ్ళో వేయించారు. అదృష్టం రకరకాలుగా వుంటుంది. నా అదృష్టరేఖతో పాటు విద్యారేఖ పెరగలేదు. అందుకే ఆ వీధిబడి చదువుతోనే నాకు చదువు మీద విసుగేసి పోయింది. నాకు పది సంవత్సరాలొచ్చేసరికి నాన్న పది ఎకరాల అసామయ్యాడు. ఊళ్లో తగినంత గౌరవం సంపాదించు కున్నాడు. ఆయనంటే ఇదివరకు మల్లే ఘృణితదృష్టితో

చూచే వాళ్ళిప్పుడువేరు. ఊళ్లో వున్న మోతుబరి రైతులలో ఆయనా ఒక డయ్యాడు.

తమ్ముడు పచ్చబడి కాస్త కలిగిన వాడయ్యాడని తెలిసేసరికి అక్కయ్యకూ ఆశగానే కనిపించింది. త్రాగి తందనాలాడి, ముండల ముఠా కోరయిరప్పుడు లేని చుట్టరికం, అత్తీయత కాస్త అర్జించి అయిదు వేళ్ళూ నోట్లోకి పోతూ వున్నాయని తెలియగానే అప్రయత్నంగా ఎక్కణ్ణించో పుట్టుకొచ్చింది. మామేనత్త ఓ రోజు తెల్లవారేసరికి మాయింటి ముందు దిగింది. అవిడ విధవరాలు. ఒక కూతురుంది. భర్తచనిపోగా అత్త వారిచ్చిన రెండేకరాల మాగాణి వుంది తనూ, తన కూతురూ తినడానికి. దాంట్లో వచ్చే ఆదాయంతక్కువ. అపోలమయినా అమ్ముకోడానికి హక్కులేదు. నాన్న వాళ్ళక్కయ్య తనింటికి వచ్చినప్పుడు అభ్యంతరమేమీ పెట్టలేదు. స్వంత ఇల్లులా తనూవచ్చి మాయింట్లో భాగం పంచుకుంది. అమ్మగూడా పెద్దకుటుంబంలోంచే వచ్చింది. ఆమెకూ రక్తస్పర్శలు బాగా తెలుసు. అక్క మీదవితమ్ముడికి, తమ్ముడి మీద ఏ అక్కయ్యకు ప్రేమవుండదు?” అని మెదలకుండా పూరుకుంది.

మామేనత్త కూతురుపేరు సరస్వతి, ఎట్టిగానూ, బొద్దుగాను వుంటుంది. వాళ్ళమ్మ మొదటగా మాయింటిముందు బండిదిగిన రోజుననే వాకిట్లోకి వెళ్ళాను. అడుగోనే బావయ్య అంది అవిడ కూతురినావంక చూపి. అంతే! చేతులు రెండూ నాకందించింది బండిలోంచి దింపమని. దానికళ్ళు నామీద పడ్డ క్షణ ప్రభావం ఎలాటిదోగాని ఆ క్షణంనుంచి దానికి నాకూ ఒక తెంచరాని లంకె ఏర్పడిపోయింది. అప్రయత్నంగా దాన్ని ఎత్తుకొని క్రిందికి దింపాను.

సరస్వతికి నాకూ ఆత్మ-శరీరసంబంధంలాటి సంబంధం ఏర్పడింది. నే బడికివెళ్ళితే నా వెంట తనూ రావాలి. పోనీ బడిపదిలాక ఇంటిదగర పదిలితే వుంటుందే అంటే అదీలేదు. ప్రాద్దుటి పూట బడిపదిలా. రామక్రిష్ణయ్యగారి మామిడితోటలోకి వెళ్ళికాయలు దొంగ

తనం చెయ్యాలన్నా అదిలేందే వెళ్ళడానికి వీలేదు. నే కాలుతీసి అవతల పెడితేచాలు.

“బావయ్యా! నేనూవస్తా” అంటుంది

“ఎక్కడికి” అనేవాణ్ణి ముఖం చిట్టించుకొంటూ. సరస్వతి అంత మాత్రంతో బెదిరిపోయేదిగాదు. నాకళ్ళలోకి సూటిగాచూస్తూ “నువెక్కడికి?” అంటుంది.

“నాఇష్టం... నేవెళ్తా ఎక్కడికో?” అనేవాణ్ణి నేను.

ఇకసరస్వతి విడుపులంకించుకొనేది. సరస్వతి కప్పుడు కళ్ళనీళ్ళతో అవసరం లేకుండానే ఎదుటివాళ్ళని నమ్మించగలిగిన విడుపు తెలుసు “ఊ! ఊ! నేనూవస్తా అంటుంది.

నాకు మహాచిరాకు వేస్తుంది. పెళ్ళికి వెళుతూ పిల్లని చంకన వేసికెళ్ళినట్లు ఇదెందుకు నావెంట! రామక్రిష్ణయ్యగారి పాలేరుగాడు చూచాడంటే కాళ్ళకు బుద్ధిచెప్పాలి! తనుదూరడానికి కంత లేదుట మెడకోడేలు. ఎంత విదిల్చినా పదిలితేనా? దాని మొండిపట్టు అది విడవదు. అమ్మకేంతెలుసు మా ఎత్తు “పోనీ తీసికెళ్ళకూడదటరా!” అనేది. దాంతో మనపని దొంగకు తెలుకుట్టి నట్టయేది. ఎక్కడికి వెళుతున్నా సరే ఎంతపారు పెట్టయినా తనని తీసికెళ్ళందే వెళ్ళనిచ్చేదిగాదు. ఓసారి ఆ రామక్రిష్ణయ్యగారి పాలేరుగాడు చూచాడు. ఇక చూడండి నా తిప్పలు. బ్రహ్మదేవుడు గూడా ప్రపంచ సృష్టికి పడివుండడు. దాన్నిమోయలేక నడుములు విరిగి పోయాయి. ఇదెక్కడి శిక్షరా భగవంతుడా అని మనసులో అనుకున్నా ప్రయోజనం కూనడం! ఏ భగవంతుడూ ఆ శిక్ష తప్పించలేకపోయాడు. సరస్వతి కంతాకలిపితే అయిదు సంవత్సరాలు వెళ్ళలేదు. ప్రతిదానికి ఆరాలుతీస్తుంది. ప్లీడరులా “లా” ప్రశ్నవేస్తుంది. దాని ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పేసరికి తల ప్రాణం తోకకొస్తుంది. విమిటి చెయ్యడం? తప్పనిసరి!!